

end de, hvor der ikke er vedtaget Sundhedsvedtægter, og ved Siden deraf ønskede jeg at vide, om de Mænd, som give sig af med at fremkalde Sundhedsvedtægter, have lagt Mærke til, at man, hvad man jo ikke har troet tidligere, naar jeg har fremsført det, har taget feil med Hensyn til de forskjellige Gjenstande, som man antog vare farlige for Sundheden, taget saa væsentligt feil, at man paa Landet har villet bortskaffe Gjenstande, paa hvis Nærværelse Landmandens hele Vel og Vee berøer, og som baade ere sunde og nyttige.

Det andet Spørgsmaal, jeg vil bringe paa Bane, er følgende. Ethvert af de ærede Medlemmer har lagt Mærke til, at det lærde Skolevæsen er blevet Gjenstand for en meget indgribende Forhandling, og der er derved fremkommet en Betragtning, som jeg ogsaa af og til har høvet at gjøre gjældende, den nemlig, at man til ingen virkelig Nytte overspændte Underviisningen for at drive de unge Mænd i en tidlig Alder frem til en vis Examen, der saa skulde skaffe dem en Udgang og Berettigelse til en Forsørgelse under Staten, i Statens Embeder. Der har været udtalt Meninger, som gif ud paa at see Sagen fra dette Standpunkt, ja, der har endog været dem, som have meent at lægge Mærke til, at den opvoksende Ungdom led derved i legemlig Henseende. Det er ikke min Agt at gjøre denne Paastand gjældende, men jeg vil kun gjøre opmærksom paa, om man ikke snart skulde komme til den Erkjendelse, at man ikke skal opstille saamange offentlige Prøver og give dem denne særegne Betydning og derved fremkalde et Slags Drivhunsplanter, der siden, ved fortidlig at være blevne overmodne, atter fortidlig bøe hen. Dette Spørgsmaal har faaet en meget stor Betydning. Jeg troer, at de, der have søgt at retfærdiggjøre den nuværende Underviisningsplan, have fuldkommen Ret ligeoverfor de Forbringer, som det Offentlige stiller, og at naar Staten skal udøve nogen Virksomhed i den Retning, saa er den meget vanskelig stillet, hvis den ikke gjør omtrent det, den har gjort. Jeg troer nu, at Staten hverken skulde give sig af dermed eller til Ungdommens legemlige og, som ogsaa Mogle sige, aandelige Fordærvelse, op-

stille de Fristelser, som den i denne Henseende opstiller for Ungdommen.

Der er endnu en Gjenstand, jeg skal bringe under Dmtale, forbi jeg ved 2den Behandling vil fremkomme med et Endringsforslag desangaaende. Vi ere jo Alle enige om, at det ikke kan være meget længe, at den administrative og den dømmende Myndighed vedblive at være forenede omkring i Landet. Der er for Dieblirket under den dømmende Myndighed henlagt en meget vigtig Sag, nemlig Alt, hvad vi kalde Pantebøger; jeg har allerede gjort opmærksom paa, hvor farligt og vanskeligt det er, alt efter som Eiendomsforholdene og Gjelbtsforholdene blive mere og mere udviklede, at disse Pantebøger blive flyttede med den private Bolig, ere spredte omkring paa mange Steder og ved Udsaaede udfatte for Udelæggelse. Jeg har tillige gjort opmærksom paa, hvorledes det hele Skattevæsen krævede en bedre Ordning; jeg har viist, hvorledes Alt dette nu, da Forsindelsesmidlerne ere saa meget fuldstændigt udviklede, kunde skee derved, at man samlede alle disse Gjenstande paa færre Steder, at man gif ind paa at offentliggjøre Alt, hvad der lod sig offentliggjøre, og havde de Documenter, som laae til Grund for det Hele, opbevarede paa saadanne Steder, at de bleve brandsfrie, forsaavidt noget Saadant kan være det. Jeg har ved Siden deraf gjort opmærksom paa, hvor saa for den hele Forvaltning vigtige Arkiver der findes ved Amtmandskaberne, hvor umuligt det er for de flyttende Amtmandskaber at kunne holde disse Arkiver i tilbørlig Orden, og at der derfor findes Amtmandskaber i Landet, som ikke ville være istand til at finde Rede i deres Arkiver, uden at man kan gjøre dem den mindste Behovelse derfor. Det har allerede for Aaringer tilbage været Hensigten her i Landet at bygge Amtmandsboliger omkring paa de forskjellige Steder, for derved deels at skaffe Localer tilveie til at opbevare vigtige Documenter, og deels være sikker paa, at Bestyrelsen var paa et passende Sted. Jeg vil foreslaae at optage i Finansloven en ikke meget stor Sum til i det kommende Aar at anstille de behørlige Undersøgelser om og lade udføre foreløbige Tegninger til, hvorledes saadanne Boliger skulde indrettes, naar deri tillige